

ÁHÍTATOK

V I S K Y A N D R Á S

így szép mégis: föltekint a völgybe
érvén, s hiszi, szólíthatja a magasságost,
nem tudja nevét noha. odafent meg hallgat,
mint a nagy madarak, vizet keres tekintete
és oldalban heverésző nyáját. s olyan a
lelke, mint a fa. túlnő a kerítésen és
szétekint, mielőtt hosszú álomra térne,
leveti lombját, kölcsön vett kabátot, a
teremtő roppant vállára kanyarítja, derűsen
hagyja a hideg csillagokat maga fölé
seregleni s úgy tekint rájuk, mint lemez-
telenült ágai titokban megérlelt
gyümölcsseire: törékeny léte első játéka
ez, s a szavak meg-megkondulnak engedékenyen,
megmutatják, mit később egyre több titok
fed, egyre zártabb és határtalanabb, mint
a tenger, vagy mint a mag, amely a fát
loppal megrabolta, s e vakságtól lesz egyre
több ő, miközben büszke törzse lassan
kiürül, erejét mutatja a viharnak mindvégig,
míg üvöltve egyszer lekasálja és vízzel
hinti meg. így szép, ha szól, s így, ha
megkövülten hallgat, nem kevély noha.
benövi homlokát az idő mohája, s ő ellen
nem áll, elrendezi maga körül a tárgyakat,
ablakot tár, éjszakák mély kútjaiban
fel-felriad

*

éjszakák mély kútjaiban fel-felriad,
mikor a hajnal üres ezüstje megcsillan
felette, mint egy tányér, s egész valója
súlyát érzi, mint a menekülve pihenő
vadak, zongora dereng, állva alvó vázák,
üres tükör, mintha valaki fölé hajolt
volna s túl közel került arcához az
arc, mely elvész mindegyre ismét és
hiányzik váltig, szembe fordulna, mint
a napraforgók, rajtuk lépkedve járja
időtlen útját a Nap, s leszegik fejüket,
ha eltűnik, csak befelé néznek, lesznek
csupa várakozás, föltekintene ekkor
magából, kihajolna, mint mikor ledobja
fölslegét a kő, így válnék küszöb és
az örökkévalóra nyitott néma kapu

*

az örökkévalóra nyitott néma kapu,
s az önnön létét először megszólító
gyermek, mikor a világtól máris
elkülönül, és elindul, hogy útját
ismét megkeresse, s nem tekint az
elmaradókra, élete egész tere most
csak árnyék, és minden álomban
milyen otthontalan, nincsenek karok,
hogy átölelnék, s nincs kéz, amely
elérse, ösvénye hossza annyi csak,
mint a talpa, s nem jár előtte senki,
aki elvezethetné a partra, annyi van
csak, amennyit a szem lát, és vissza
is fordulna félúton, ha valami is
övé maradna, ha volna jelentés,
mihez visszatérhet, ami tagjait
egy testben összetartaná és szitáján
fölfogná a konzisztens létet, mint
a kotta az elpergő hangokat s a
rács mögött a csendet. megállni ki

tudna? elterülni a fák alatt üres
 kulaccsal, és felidézni még egyszer,
 ami elmaradt, s lemondani titkáról
 az eljövendőnek? ki tudná a hangot
 nem hallani, melyet külön-külön
 észlel a rövid életű sejt, a tenger
 kondulásait az idők kezdetén magába
 zárt mellkas és a szárnyalás emlékét
 sejtő tagok? meg-megáll, fának dől,
 elég, Uram, maradj veszteg végre,
 kiáltja, és tovább megy

*

elég, Uram, maradj veszteg végre, engedj
 szertehullni engem, alászállani
 emléktelen kövekre, elfutó vizek
 hátára simulni, elindulni, s nem
 jutva sehova már, sem verve, sem
 diadallal, vidd a viseltes vértet:
 én vagyok, s ennyi, szél zúg benne,
 mint a barlangok bejáratánál, melyek
 nem hagynak visszatérni, csak az
 ezer féle idő ütését hallani a kövön,
 mintha gályák vonulnának az éjszakában,
 háttal minden partnak, s minden parti
 tűznek, mely várakozó asszonyok arcát
 vonja elvillanó fényes hajnalokba s
 pernyét lövell a lakatlan magasba, engedj
 szertehullani engem, legyen gyolcs, legyen
 saru, legyen a hatalmas ég szegélye,
 kő, tamariszkusz, tenger

*

kő tamariszkusz, tenger, előre
 futó és elhaló hullám, ilyenkor
 nem vagy leginkább tán, jelképe
 csak a lehetőségek, eltévedsz hamar
 az ösvénytelen parton, s félni
 tudsz, ha kinyúl érted a víz,

és kincseit a partra eléd kiszórja:
nem vagy elég nincstelen, hogy
közel kerülj most, és mérhetetlen
légy, miként a víz ütéseitől
sokasodó idő, ismeretlen hajók
süllyednek a látóhatár moccsatlan
vizébe, s akár a kagylók emlékező
páncélja, a parti homokba fúrják
egyszer ők is fejük, mint párnába
a hazatalált riadt gyermek,
kivetülnek a partra, és elveszni
nem tudnak soha, *nem lenni* a tenger
színe előtt legfeljebb, szél
pengeti az árbochárfáján a húr,
majd éjszaka jöttén nedves köpenyét
a roncsra teríti, s ott várároznak
a parton mindenek, mint a sziklák,
nem hasonlat semmi sem akkor és
nem jelkép, ha angyalok harsonája
kél, kiemelkedik még egyszer a vízből
a nap és ecsetje az örökkévaló
kifeszített vásznára teríti a tengert

